KŘIŠŤÁLOVÝ KAMÍNEK

ZPRAVODAJ

34. EDH 2026
OSTRAVA

Organizační tým Křišťálového kamínku měl po skončení letošního ročníku důvod ke spokojenosti.

CENA S EVROPSKÝM RENOMÉ

V podvečer 6. října 2026 byla ve slavnostně vyzdobeném sále Janáčkovy konzervatoře v Ostravě odtajněna jména dalších laureátů mezinárodního ocenění Křišťálový kamínek. Už podvacáté! A dvacet let si letos připomíná také pořádající Asociace Trigon, organizace, v jejímž čele celá dvě desetiletí stojí Olga Rosenbergerová, bez níž by Křišťálový kamínek nebyl tím, čím je – oslavou a poděkováním osobnostem, které mnohdy nezištně pomáhají lidem se znevýhodněním a handicapem.

Olga Rosenbergerová říká, že cena má renomé nejen v Česku, ale i ve Francii, Itálii a jinde v Evropě. „Křišťálové sošky si z Ostravy odvezlo už 89 oceněných a dodnes na slavnostní podvečery v rámci Evropských dnů handicapu s dojetím vzpomínají, někteří se do našeho města i za námi do Trigonu rádi vracejí.“

Dvacet let Křišťálového kamínku pro mne osobně a náš organizační tým představuje spoustu práce a ladění detailů. Vždy je pro nás velkou výzvou vybrat z tolika skvělých kandidátů jen čtyři, a to napříč nejrůznějšími oblastmi. Není to vůbec lehké rozhodování, ale když pak na pódiu vidíme nadšení a energii, víme, že to stálo za to. Pro nás to je obrovská úleva a pro všechny přítomné příjemný zážitek.

Letošní jubilejní ročník byl výjimečný tím, že se potkala dvě kulatá výročí – dvacet let Křišťálového kamínku jsme oslavili společně s dvacetinami Trigonu. Za dvě dekády se tato akce

stala tradicí, která nejen oceňuje výjimečné lidské příběhy a pomáhající organizace, ale především spojuje lidi a dodává obrovskou dávku energie ostatním do další práce.

Často se mě někdo ptá, kdy a proč mě vůbec před těmi lety napadlo udílet tyto ceny. Přesně si vzpomínám, jak jsme tehdy seděli s kolegy z Trigonu. Věděla jsem zcela jistě, že v Česku sice existuje spousta nejrůznějších ocenění, ale chybí tu vyzdvihnutí práce na první pohled obyčejných lidí, kteří s obrovským srdcem pomáhají druhým. Chtěla jsem tyto osobnosti zviditelnit, odvyprávět jejich příběhy světu a veřejně jim poděkovat a vyjádřit uznání, které si právem zaslouží.

Okamžik, na který nezapomenu, je předání Křišťálového kamínku Janu Potměšilovi. Tenkrát za námi nemohl přijet, a tak jsme mu ocenění vezli přímo do Prahy. Vše se odehrálo za bouřlivého potlesku diváků i kolegů herců na divadelních prknech v Celetné bezprostředně po představení. A ta Honzova obrovská skromnost a dojetí… To byl moment, který mám v duši zapsaný navždy, a už tam zůstane. Ale podobných silných setkání bylo mnohem více.

Pokaždé, když předáme poslední Křišťálový kamínek, spadne ze mě i mých kolegů veškeré organizační napětí a nervozita. Pak už přichází klid v duši a vděčnost. Je fajn, když si můžeme říct: „Zvládli jsme to. Podařilo se“.

Křišťálový kamínek je zavedená značka a spousta lidí mě neustále oslovuje s nápady a ptají se, jestli mohou navrhnout toho či onoho. Tohle je přece skvělý důkaz, že nejsme k sobě lhostejní a pozorně vnímáme své okolí. Naše cena totiž není svázána žádnou konkrétní profesí. Dává prostor vyzdvihnout úžasné osobnosti z nejrůznějších oblastí života. Každého, kdo dělá svět kolem nás o kousek lepším.

Teď, po skončení Křišťálového kamínku 2026 si přeji, aby si ostatní odnášeli chvíle radosti do svého všedního života i každodenní práce. Ceny jsou sice jen čtyři a nemůžeme je dát všem nominovaným, ale naše poděkování patří každému, komu záleží na druhých.

V ODSTÍNECH KŘIŠŤÁLU

Ráz říjnového setkání u příležitosti předávání letošních cen se nesl v duchu svého ústředního tématu – Křišťálový kamínek 2026.

Do slavnostně vyzdobeného sálu Janáčkovy konzervatoře postupně přicházeli ocenění se svým doprovodem, vzácní hosté, přátelé a partneři akce, ale také rodiče a děti, jejichž autorské výtvarné počiny byly odměněny na úplném začátku podvečera.

Křišťálový kamínek 2026 nabídl přítomným neuvěřitelnou porci silných emocí i dojetí, velké radosti a širokých úsměvů. Dvacátý ročník patřil nesporně k těm, který se nebál připravit podvečer s otevřeným srdcem a nadšením.

Všichni organizátoři a tvůrci programu – Asociace Trigon, Janáčkova konzervatoř a její skvělý závěrečný koncert, Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, která se postarala o květinovou výzdobu či sociální podnik Mléčný bar Naproti, jehož zaměstnanci zajistili vynikající občerstvení, prostě nic neponechali náhodě. Intenzita přítomného okamžiku a vzájemného dialogu mezi oceněnými a všemi přítomnými vytvořila víc než přátelskou atmosféru.

LAUREÁTI 2026

Věra Racková

Ocenění obdržela za společenské a lidské nasazení ve prospěch druhých, celoživotní přínos pro handicapované děti a iniciaci mezinárodních výměn odborníků.

- Její životní příběh je ukázkou toho, jak se z mateřské lásky a osobní zkoušky může zrodit obrovská síla pro celou společnost.
- Když se jí narodila dcera Zuzanka, přijala těžkosti jako výzvu. Rozhodla se pomáhat rodinám a zajistit jejich dětem důstojnou péči a co nejlepší život. S vědomím, že každé dítě má právo na vzdělání, iniciovala výuku pro těžce postižené děti ve speciálních třídách.
- Působila v řadě nadací a spolků, např. Celé Česko čte dětem, Komise pro handicapované děti a mládež města Ostravy. Je také zakládající členkou organizace Bílá holubice na podporu umělecké a sociální integrace osob se zdravotním handicapem a spoluzakladatelka Česko-francouzských dnů handicapu. Dosud je aktivní členkou Nadace Patrik dětem.

Kdybyste se znovu rozhodovala o své profesní životní cestě, dělala byste stejnou práci?
Nedělala, šla bych pracovat do sklárny.

Kdy jste zažila největší vlnu radosti?
Na všech premiérách divadelních vystoupení s Bílou holubicí. Moje nadšení, že to ty „děti“ daly pokaždé bylo nezměrné.

Co je v životě nejdůležitější a co má podle Vás smysl?
Láska, ta je nejdůležitější. A smysl? Milovat a být šťastný.

Jak podle Vás bude vypadat budoucnost Vaší profese?
Redaktora v České televizi bude dělat AI Maminky handicapovaných dětí snad nevymřou a umělá inteligence za ně všechny úkony nevyková. Umělecký smalt se taky dělat nebude, protože plechy nebudou. Takže, bude-li ještě zachován velmi křehký světový mír a nějaká špetka energie, bude se jen zírat do mobilů. Bohužel! Nepřemýšlím, co bude dál. Snažím se být teď a tady.

Na co se Vás dosud nikdo nezeptal, a přitom byste ráda odpověděla?
Neznám takovou otázku. (smích)

Martin Tomášek

Ocenění získal za dlouholetou a obětavou práci v oblasti vzdělávání, propojování teorie s praxí a za úsilí o proměnu českých škol k lepšímu.

- Vysokoškolský pedagog Ostravské univerzity nejen vzdělává učitele, jak správně rozpoznat talent v každém dítěti a jak mu dát šanci zažít úspěch – on sám jde příkladem.
- Svou práci chápe jako službu. Ví, že změna škol nezačíná jen u pravidel, kurikul nebo institucí, ale aktivně buduje komunitu vzdělavatelů učitelů, kterou považuje za jeden z významných pilířů skutečné změny školství.
- Navíc dokáže propojovat nespojitelné, a to školství, psychologii, veřejnou správu i lidi z praxe.

Nejkrásnější dárek, jaký jste kdy dal, anebo dostal?
Raději dávám než dostávám, v obou směrech jde o vykročení z komfortní zóny a obojí se stále učím. To platí hlavně, když jde o věci. Takže skutečně největším darem, který jsme si vzájemně se ženou dali, jsou naše děti.

S kým byste chtěl strávit týden na opuštěném ostrově?
S Tomem Sawyerem a Huckleberrym Finnem, svými oblíbenými klukovskými hrdiny. Určitě bychom se nenudili ani vteřinu, anebo se nudili tak pěkně, že by to rozhodně nebyla žádná nuda.

Jakou nejlepší radu jste v životě slyšel?
Hlavně se mějte rádi. Od své babičky pocházející z Plzeňska.

Čeho si okamžitě všimnete na člověku, kterého vidíte poprvé?
Jestli má v očích jiskru.

Vaše životní motto?
Odvážně a s pokorou.

Kateřina Jedličková

Ocenění si převzala za dlouholetou, obětavou a odbornou práci v oblasti sociálních služeb, přirozené lidské vedení a podporu lidí se zkušeností s duševním onemocněním.

- Svůj profesní život spojila s oborem, kde je vedle odbornosti nejvíce potřeba obrovské srdce, trpělivost a lidskost. Letos si připomíná 20 let práce v organizaci Anima Viva. Jako vedoucí sociální rehabilitace významně ovlivnila podobu a kvalitu této sociální služby.
- Nikdy neopustila to, co považuje za pravý smysl své profese – kontakt s lidmi s duševním onemocněním. Sleduje jejich příběhy, pomáhá jim znovu získat jistotu, samostatnost a důvěru ve vlastní síly.
- Jako mentorka a lektorka předává své zkušenosti studentům sociální práce na Slezské univerzitě v Opavě.

Co je v životě nejdůležitější?
Jednoznačně zdraví, mít kolem sebe svou rodinu a být spokojená v práci. Právě moje práce mi dala do života více pokory, naučila jsem se vážit si dobrých věcí, které mi život přináší a nebrat je jako samozřejmost. Také se opakovaně každý den přesvědčuji, jak moc jsou na dnešním světě důležité dobré mezilidské vztahy, které jsou často tou největší oporou v momentech, kdy nás v životě potká něco těžkého nebo nečekaného.

Kdybyste se znovu rozhodovala o své profesní životní cestě, dělala byste stejnou práci?
Jednoznačně ano. Letos je to 20 let, kdy jsem jako čerstvá absolventka vysoké školy přišla do organizace Anima Viva a už jsem tam zůstala a nikdy jsem svého rozhodnutí nelitovala. V Animě pracuje skvělá parta lidí, kteří svoji práci dělají opravdu srdcem. S přibývající praxí si čím dál silněji uvědomuji, jak mě řada mých klientů a jejich životních příběhů pozitivně ovlivnila a jak pro mě, jako sociálního pracovníka, není větší ocenění než to, když z naší služby odchází klient, který již naši podporu nepotřebuje.

Dokážete dělat více věcí najednou?
Pro mě jako vedoucí služby je zvládání více věcí najednou v podstatě každodenní nutnost.

Když si chcete pochutnat, po čem vždy sáhnete?
Po čokoládě, kterou miluji a dokážu ji sníst na posezení celé balení v kteroukoli denní dobu. Je to můj spolehlivý lék na dobrou náladu a na rychlé doplnění energie.

Doplňte prosím větu: To, co dělám, je...
... práce, která mě i po té dlouhé době neskutečně naplňuje a jsem vděčná, že mám to štěstí, že se dennodenně v práci potkávám s kolegy, se kterými sdílíme stejné hodnoty. Velmi si cením toho, že se dokážeme vzájemně podpořit a držet za jeden provaz, protože si moc dobře uvědomuji, že v dnešní době je to poměrně velká vzácnost.

Jaroslav Matýs

Ocenění obdržel za mimořádný přínos v oblasti dětské psychiatrie, rozvoj psychoterapie a za vizionářské budování adiktologické péče na ostravsku.

- Dětský a dorostový psychiatr, soudní znalec a psychoterapeut, bývalý dlouholetý předseda Asociace dětské a dorostové psychiatrie a Sekce dětské a dorostové psychiatrie psychiatrické společnosti a čestný člen Asociace klinických logopedů.
- Ukončil Vojenskou lékařskou akademii v Hradci Králové, v té době Karlova univerzita.
- Jako trenér ve Skálově institutu je vyhledávaným mentorem, lektorem a supervizorem, který předává své zkušenosti dál.
- Před více než 20 lety stál u zrodu komplexní nezdravotnické péče pro mladé lidi s návykovými nemocemi na Ostravsku. Vybudoval kontaktní centrum, terapeutickou komunitu, základy doléčování i chráněného bydlení.
- Zavedl první výměnný jehlový program v Ostravě, postavil systém streetworkerů. Jako první v celé České republice zrealizoval projekt romského streetworkera.

Kudy se bude ubírat v příštích letech psychiatrie?
Doufám, že se dětská a dorostová psychiatrie oprostí od sociálních psychologizujících konceptů, kterým v současnosti u nás podléhá. Věřím, že se najdou silné odborně o osobnostně vybavené osobnosti, které udrží náš obor v lůnu medicíny. Jsme medicínský – lékařský obor. Pak očekávám, že v rámci poznatků neurověd bude naše péče individualizovaná se základním respektem k medicínským poznatkům a v návaznosti skutečně podporující psychologické a sociální služby v léčebném procesu pacienta a jeho rodiny.

Kde Vás můžeme vidět nejčastěji?
Zatím jednoznačně v ordinaci. Ale vážně – také na kole a při procházkách v lese, kolem rybníků a v parku v Raduni. A pak na motorce při vyjížďce. Jezdím od svých 18 let a pořád je to relax jako hrom.

Co v životě nejvíc nesnášíte?
Nesnáším a neodpouštím lež, faleš, podvod a podraz. Zvlášť když rodiče neříkají v ordinaci pravdu, protože pak to odnesou mí pacienti, jejich děti.

Kvůli čemu si vrásky neděláte?
Netrápím se věcmi, které nemůžu ovlivnit. V mém věku si už taky vybírám, co chci ovlivňovat.

Čím se řídíte, ať se děje, co se děje?
Skvělou radou, že jenom blbec se učí na vlastních chybách a chyby opakuje. A ještě tím, že žádný hulvát mne nedonutí, abych se choval stejně.

PRARODIČE OČIMA AMATÉRSKÝCH UMĚLCŮ

Lukáš, Damián, Honza, David, Soňa, Adina, Melisa i Sofie… Právě jejich obrázky a dalších účastníků letošní výtvarné soutěže EDH 2026 se speciálními vzdělávacími potřebami zaujaly přítomné hosty na 20. ročníku Křišťálový kamínek.

Všech 171 prací z 22 škol, organizací a zařízení v České republice se stalo cenným svědectvím, že děti a mladí lidé nepřestávají své prarodiče milovat, uznávat a být jim nablízku.

Téma Nejlepší babička a dědeček v každém ohledu talentované výtvarníky oslovilo. Na papír nebo malířské plátno velmi zdařile a přesvědčivě zaznamenali výjimečnost soužití napříč generacemi.

Projekt EDH 2026
je realizován s finanční
podporou statutárního města
Ostravy a spolufinancován
z rozpočtu Moravskoslezského kraje.

edhostrava.cz